22/05/23
TYLLB/VI
Reguler

Paper / Subject Code: 35617 / Banking Laws & Negotiable Instruments Act.

Time: 2hrs **Marks 60**

NB: Figures to the right include full marks assigned to the questions.

Q. 1 Answer in not more than two sentences (**Attempt any six**) **(12)**

a) Write any two presumptions applicable to negotiable instruments.
b) What is "legal proceedings" under the Bankers Books Evidence Act?
c) When an instrument becomes a bearer instrument?
d) Which instruments are entitled to days of grace?
e) What is the liability of RBI in respect of stamp duty on banknotes?
f) What is the liability of the drawee of a cheque?
g) What are the Demand and Time Liabilities as per the banking Regulation Act?
h) What is the purpose for which the RBI is constituted?
i) Whether a minor can become a party to a negotiable instrument?
j) Write any two examples of instruments negotiable by custom.

Q. 2 Short Notes (**Attemptany two**) **(12)**

a) Acceptance of Bill of Exchange
b) Local Boards
c) Crossing of Cheques
d) Reserve Bank as Banker's Bank.

Q. 3 Answer with reasons **(Attempt any two)** **(12)**

i. State whether the following instruments, duly signed by Mr. A are valid promissory notes
a) "I promise to deliver 10 bags of rice to Mr. B"
b) "I promise to pay rupees one thousand only to Mr. B after one month"

ii. State whether permission from the RBI is required in the following cases -
a) ABC Bank wants to open two new branches.
b) PQR Bank wants to shift its branch to another location in the same city.

iii. a) Mr. A had indorsed a bill of exchange in favour of Mr. B. The bill was dishonoured by the acceptor. Is Mr. A liable to Mr. B ?
b) Mr. A has drawn a cheque favouring Mr. B. Mr. A had sufficient funds in his account. Still the cheque was dishonoured by the drawee banker. To whom is the drawee banker responsible?

iv. XYZ Bank wants to carry out the following transactions. Can it do so?
a) Remit the whole of the debt due to it by its directors
b) Grant loans on the security of its own shares.

Q.4 Long Answer Type Questions (**Attempt any two**) **(24)**

a) Discuss the business that may be transacted by the RBI.
b) What is the difference between 'Holder' and 'Holder in Due Course'. What are the various rights and privileges of a Holder in Due Course?
c) State the provisions regarding dishonor of a negotiable instrument.
d) State the provisions about board of directors and chairman of banking companies.

munotes.in

22/05/23
TYLZB / VI
Regular
Marathi

कालावधी २ तास   एकूण गुण ६०

उजवीकडील संख्या उत्तराचे पूर्ण गुण दर्शवितात

प्र. १ खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (दोन वाक्यांपेक्षा जास्त नाहीत) (कोणतेही सहा) **(१२)**

अ) चलनक्षम पत्रकांना लागू असणारी कोणतीही दोन गृहीतके लिहा.

ब) बँकर्स बुक्स इव्हिडन्स कायद्याप्रमाणे "कायदेशीर कार्यवाही" म्हणजे काय ?

क) एखादे पत्रक धारणी पत्रक केव्हा बनते ?

ड) कोणत्या पत्रकांना वाढीव दिवस लागू असतात?

इ) बँक नोटांबाबत रिझर्व्ह बँकेची मुद्रांक शुल्कासाठी काय जबाबदारी आहे?

फ) धनादेशाच्या आदेशकाची काय जबाबदारी असते?

ग) बँकिंग रेग्युलेशन कायद्याप्रमाणे मागणी आणि मुदतीची जबाबदारी म्हणजे काय?

ह) रिझर्व्ह बँकेची स्थापना कोणत्या प्रयोजनाकरिता करण्यात आली?

ई) अज्ञान व्यक्ती चलनक्षमपत्रकात पक्षकार होऊ शकते का?

ज) रुढीद्वारे चलनक्षम असण्याऱ्या पत्रकांची दोन उदाहरणे लिहा.

प्र. २ टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) **(१२)**

अ) हुंडीची स्वीकृती

ब) लोकल बोर्ड

क) धनादेशाचे रेखांकन

ड) बँकांची बँक असणारी रिझर्व्ह बँक

प्र. ३ सकारण उत्तरे लिहा (कोणतीही दोन) **(१२)**

१) श्री. अ यांनी स्वाक्षरी केलेली खालील पत्रके वचनचिट्ठी आहेत का ते लिहा -

अ) "श्री. ब यांना तांदुळाच्या १० पिशव्या देण्याचे मी वचन देतो. "

ब) "श्री. ब यांना एक महिन्यानंतर एक सहस्त्र रूपये देण्याचे मी वचन देतो. "

२) खालील परिस्थितीमध्ये रिझर्व्ह बँकेची परवानगी आवश्यक आहे का ते लिहा -

अ) अबक बँकेला दोन नवीन शाखा सुरु करावयाच्या आहेत

ब) पीक्यूआर बँकेला त्याच शहरामध्ये अन्य ठिकाणी शाखा स्थलांतरित करावयाची आहे.

३) अ) श्री. अ यांनी श्री. ब यांना हुंडीचे पृष्ठांकन केले. सदर हुंडीचा स्वीकृतीकर्त्याने अनादर केला. श्री. अ श्री. ब यांना जबाबदार आहेत का?

ब) श्री. अ यांनी श्री. ब यांचे नावाने धनादेश दिला. श्री. अ यांचे खात्यात पुरेशी शिल्लक असूनही आदेशी बँकेने सदर धनादेशाचा अनादर केला. आदेशी बँक कोणाला जबाबदार आहे?

४) क्षयज्ञ बँक खालील व्यवहार करू इच्छिते. असे करता येईल का?

munotes.in

अ) बँकेच्या संचालकांकडून येणे असलेले सर्व कर्ज माफ करणे

ब) स्वतःच्या भागांच्या तारणावर कर्ज देणे

प्र. ४ खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेहीदोन) **(२४)**

अ) रिझर्व्ह बँक करू शकते अशा व्यवसायांची चर्चा करा.

ब) "धारक" आणि "साधिकार धारक" यामधील फरक काय आहे? साधिकार धारकाचे विविध अधिकार आणि विशेषाधिकार काय आहेत ?

क) चलनक्षम पत्रकाच्या अनादरासंबंधीच्या तरतुदी लिहा.

ड) बँकिंग कंपनीचे संचालक मंडळ आणि अध्यक्ष याबाबतच्या तरतुदी लिहा.

munotes.in

5E487D3AB004E4D1A21B30215A18428C